

Aušra Pažėraitė

LITVAKIŠKO ORTODOKSINIO
JUDAIZMO FORMAVIMASIS

TURINYS

Įvadas	7
I. Tradicinės žydų gyvenimo sanklodos institucijos: savivalda, rabinatas, studijų institucijos bei teisė (halakha)	
Kahalas	15
<i>Politinės ir socialinės žydų savivaldos istorinė sklaida</i>	17
Rabinatas. Atsiradimas ir istorinė sklaida	
<i>Izraelio žemė ir Babilonija</i>	27
<i>Europa</i>	29
<i>Lenkija ir LDK</i>	31
<i>Rusijos imperija</i>	33
Ješivos ir kitos rabiniškų studijų institucijos	
<i>Ješivos</i>	37
<i>Beit-midrašai</i>	43
Žydų teisė (<i>Halakha</i>)	47
<i>Halakhos ir etikos santykis</i>	49
<i>Gmillut hassadim praktika Lietuvoje</i>	57
II. Religinės ir kultūrinės Naujųjų laikų priešpriešos	
Chasidų ir mitnagdų konfliktas	60
Chasidizmo atsiradimas	
<i>Priežastys</i>	62
<i>Chasidizmo savitumai</i>	65
<i>Konflikto sklaida</i>	68
Haskalos judėjimas	79
„ <i>Vokiškoji</i> “ ir „ <i>rusiškoji</i> “ <i>Haskala</i>	83
<i>Maskilim ir tradicionalistų konfliktas</i>	
Pasaulietinių dalykų studijavimo klausimas	85
<i>Maskilų santykiai su valdžia</i>	88
<i>Baimė prarasti žydiškumą</i>	90
<i>Edukacinės Apšvietos ir Haskalos ideologijos</i>	92
Švietėjiškos ugdymo sampratos	94
<i>Carinių ir maskiliškų žydų ugdymo (perauklėjimo) sampratų konfliktas</i>	99

<i>Musar</i> judėjimas	104
<i>Musar</i> sąvokos reikšmė	109
<i>Izraelio Salanterio ir musar judėjimo istoriografija</i>	112
<i>Izraelio Salanterio veikla</i>	122
<i>Vilniaus periodas (1840–1849)</i>	128
<i>Kauno periodas (1849–1857)</i>	144
<i>Prūsiskasis periodas (1857–1880)</i>	163
<i>Salanterio musar koncepcijos genezė, problemiškas ir paralelės</i>	180
<i>Musar praktika</i>	197
<i>Meditacinių metodų ir askezės istorinė peržvalga</i>	198
<i>Musar literatūros atsiradimas</i>	203
<i>Musar literatūros įvairovė</i>	205
<i>Salanterio musar idėjų paralelės Naujųjų laikų Vakarų kultūroje</i>	220
<i>Moralinė visuomenės kritika</i>	228
III. Ortodoksinio litvakiško judaizmo (kaip vieno iš Naujųjų laikų žydų judėjimų) susiformavimo bruožai. <i>Agudat Israel</i>	231
<i>Agudat Israel</i>	235
Išvados	249
Asmenvardžių rodyklė	268
Dalykinė rodyklė	277